Breve fra Norge

Fra Aurland i Sogn.

Vi skriver idag den 29de September — altsaa "Mikkelsmøssedag", og jeg kan derfor fortælle lidt baade om Veir og Avling i Sommer.

Veiret har været gjennemgaaende vaadt, særlig den sidste Del af Sommeren. Forsommeren noget kold og regnfuld, Midtsommeren mildere med hyppig Nedbør, men dog ikke mere end at Folk nok saa let og godt kunde faa Høet i Hus. Eftersommeren—fra sidste Del af August og til for 8 Dage siden—har Veiret været meget regnfuldt, hvorved Indhøstningen er blet meget vanskelig for Folk. I Begyndelsen af September havde vi ogsaa en Stormbyge med Styrtregn, der varede i flere Dage og ødelagde ikke lidet Foder for Folk. Men bortseet fra alt dette, saa er Aaret, maa man sige, meget godt. Høavlingen, hører jeg man siger, er langt over et Middelsaar, og Potetesavlingen er særdeles god. Af Korn avles der for Tiden i Aurland svært lidet, men de, som iaar havde Korn, roser det meget.

Tobaksavlingen, der iaar paa Grund af den høie Afgift er noget mindre end tidligere Aar, blev for dem, som dyrkede den Slags Avling, meget god.

Af Havefrugt blev det svært lidet i Aurland; Kirsebær saa at sige ingenting, ligesaa Æbler; derimod blev der en Masse af Stikkelsbær og Ribs; Plommer ingenting, hvorimod Pærer ikke saa lidet, men ikke rigtig gode, hvilket antages har sin Grund deri, at her har været forlidet Solvarme. Erik Aaberge—Tærum—der ofte kan sælge af sin Have for 500 a 600 Kroner, faar i Aar næppe sælge for 50 a 60 Kroner.

Landmandsprodukterne staar høit i Pris. Smør betales med 1.60 pr. Kilogram. Kjød 70 a 80 Øre. Gammelost 80 a 90 Øre. Gjedemysost 95 a 1.00. Gjedemelkost 40 Øre. Komysost 40 Øre. Flæsk 75 a 80 Øre. Korn 13 a 14 Kroner pr. 100 Kilogram Poteter 3.50 pr. 100 Kilogram. Kjøerne staar ihøst høit i Pris. En middels Ko, der skal kalve 5 a 6 Uger før Jul kan ikke kjøbes under 130 Kroner. Dette maa man sige er høie Pri[ser] i Forhold til, hvad man er vant med. Handelsmændene Ellend og Thorsten Vangen betalte i Sommer Ørretten med 1.15 pr. Kilogram. Ørretfisket har forresten de sidste Aar været meget daarligt, og da ikke mindst i Aar, saa om Prisen synes høi, saa har det været en lidet lønnende Forretning for dem, som har drevet Fisket.

Ser man Noteringerne i Bergen paa de forskjellige Landmandsprodukter, vil man finde, at mange Sorter staar i høiere Pris i Aurland end i Bergen. Dette har utvilsomt sin Grund i, at Jernbaneanlægget med sin store Arbeidsstok sluger alle Landmandsprodukter baade i Auland og i andre Herreder heromkring.

Disse Priser har jeg noteret, for at de, der nu lever i Amerika, og som var kjendt med Forholdet her for ca. 10 a 15 Aar siden, kan se den store Prisforskjel paa de forskjellige Varesorter da og nu. Naar man ser paa Vareprierne, skulde man tro, at Bønderne i Aurland vil klare sig meget bedre nu end før, ja, kunde endog blive rige Folk. Dette kan ogsaa være Tilfældet for nogle enkeltes Vedkommende, men ikke i Almindelighed; thi man skal ikke glemme, at Tivens Udvikling fører med sig, at Udgifterne ogsaa bliver større. Ser man paa Befolkningens dagligdagse Levevis, nu og før, vil man finde den ganske samme Forskjel. Ikke mindst viser Forskjellen sig i Klædedragten. Før spandt og vævede man sin egen Uld til Klæder, hvilket blev gjort af Husets Kvinder paa Stunder ind i mellem det andet Arbeide, Hjemmet fordrede, og særlig Vinteraftenerne. Men nu gaar Ulden til Fabrikerne og kommer tilbage i mere eller mindre fine Tøier. Eieren af Ulden faar en Regning p a Arbeidsløn saa stor, at han ligesaa snart kunde have kjøbt sit Tøi hos Handelsmanden. Snart er Tøier, forarbeidet af Hjemmeuld ogsaa for simple; dette kan allerede svagt mærkes. Skal dette vedvare, er jeg bange for Følgerne.

En Ting er jeg bange for, og det er, at kommer der en Periode, hvor Priserne paa Landmandsprodukterne bliver adskilligt lavere end de staar nu, bliver manges Stilling slig, at den slet ikke bliver at misunde. En saadan Nedgang kan vi sikkert vente os, efter at Jernbaneanlægget er færdigt.

* * *

Siden mit Brev i Vaar har vi havt flere Dødsfald her i Aurland, saaledes Oline Fretheim — Konen til Sjur Taraldsen. Hun har skrantet i længere Tid. Hun døde af Tæring.

Peder Anfinsen Vangen, der har ligget længe syg, blev for ca. 4 Uger siden bragt til Bergen, hvor han skulde underkaste sig en Operation. Operationen gik godt, men han døde senere. Han kan kom hjem som Lig for ca. 14 Dage siden. Hans Hustru er meget bedrøvet over, at hun ikke fik pleie ham i hans sidste Tid og lukke hans Øie. Hans Søn og Børnebørn tager Savnet tungt, da Peder var meget afholdt af dem alle.

Ole Johannesen Ohnstad, om hvem jeg i et Par Breve har fortalt, at han har ligget syg, har nu endelig faaet nedlagt sin Vandringsstav. Han var træt og vel fornøiet med at faa flytte herfra.

Martha Skjerdal — Konen til Svein Skjerdal—er nylig afgaaet ved Døden. Hun har siden i afvigte Vinter været ganske svag og holdt Sengen meget. I hende mistede vi en staut Kone.

Netop som jeg skriver disse Linjer, faar jeg Besked om, at gamle Lars Knutsen Loven—Lars Uigarden—afgik ved Døden i Nat. Han er en af dem, som aldrig var syg undtagen de sidste Uger.

Fra Karl Vangen, om hvem jeg skrev lidt i mit forrige Brev, skal jeg bringe hans Sønner, Slægt og Venner hans sidste Farvel. Træt af dette jordiske Liv nedlagde han sin Vandringstav for ca. 5 Uger siden. Han opnaaede at nyde den Glæde at faa Brev og Hjælp fra sine Kjære i Amerika. Af de Penge, han fik fra sin Søn, havde han endnu igjen saa meget, at man derved bestred Udgifterne til en net Begravelse. I de sidste Uger blev han pleiet af den her paa Stedet stationerede Sygepleierske.

De, der sendte ham Brev og Penge i Sommer, bringes herved hans hjerteligste Tak.

Af Bryllupper kan nævnes:

Enkemand Guttorm Heimdal gift med Marie Olsdatter Drægelid.

Ole Melhus's Datter Kjerstine, gift med en Gut fra Gol i Hallingdal. Disse har kjøbt Gaaden Melhus af Isak Knutsen.

Landhandler Joh.s Østensen Bergkvam er for kort Tid siden gift med Martha Olsdatter Flom — Datter af Ole Meldeteigen.

* * *

I mit forrige Brev omtalte jeg Ole O. Veums Brandsag og sluttede med, at der havde været Forhør i Sagen, med Afhøring af en hel Del Vidner. Dette Forhør bragte ikke noget Resultat; Sagen blev afvist. Da dette blev bekjendt ca. 7 Uger efter Branden—kom et nyt Moment til, idet Anders Johannesen Bjelde fandt nede ved Elven nedenfor Brandtomten nogle Luntestubber paa hvilke der i Enderne var fæstet nogle udbrændte Fyrstikker. Anders tilkalte strax Lars Nedberge og et Par andre, som skulde se, hvad han havde fundet. Dette Fund blev vel indpakket og i al Hemmelighed sendt Politimesteren.

Sagen blev paany optaget, nye Efterforskninger og nyt Brandforhør foretaget. Under dette Forhør og ganske tilfældigvis blev det godtg ort, at Anders Johannesen ogsaa var Forfatter og Indsender af det anonyme Brev til Politimesteren, hvorom jeg skrev i mit forrige Brev. I dette Brev stod der, at Forfatteren skulde staa til Tjeneste med Oplysninger, og da Politimesteren nu forlangte de paaberaabte Oplysninger, havde han ingen at meddele.

Sagen blev nu af Statsadvokaten optaget paany, og Ole Veum blev indstævnt for Lagmandsretten i Bergen nu sidst i afvigte August. Sagen fik der saadant Udfald, at Lagretten kjendte Tiltalte skyldig, hvorimod Lagmanden og en Flerhed af Retten fandt Beviserne for svage til Domfældelse. Sagen blev derfor henvist til en ny Lagmandsret med ny Dommer og nye Lagrettesmænd.

Dette skal være et enestaaende Tilfælde siden Juryloven kom istand. Sagens Udfald følges med den største Spænding saavel andetsteds som i Aurland og ikke mindst i Bergen.

Sagen skal fore igjen den 28de November førstkommende.

Af Norsk-Amerikanere har vi i Sommer ogsaa havt Besøg nemlig Elling Vebjø. Ohnstad og Past. Peter Bjelde. Elling Ohnstad var endnu den samme kvikke og livlige Gut, som den Gang jeg kjendte ham som Barn.

Det lod til, at hans Hjerte slog varmt for hans Fædreland, og han fulgte med levende Interesse den store nationale Sag, som var oppe under hans Besøg her i Sommer.

Pastor Peter Bjelde med Frue gjæstede ogsaa sin Fødebygd paa Gjennemreise til Madagaskar. Han forlod Aurlands Menighed for nogle Aar siden som Smaagut og nu holdt han som Præst Prædiken en Søndag i Hovedkirken.

Hans Forkyndelse af Evangeliet var klar og tydelig og slog godt an hos Menigheden.

Jeg kunde endnu have meget at skrive om, men jeg vil ikke optage mere Spalterum denne Gang. Jeg skal snart sende et nyt Brev.

Aurland 29de September 1905.

Knudt Indrelid.

Verdens største Byer.

I hele Verden er der nu ni Byer med over en Million Indbyggere hver. Tre af disse, nemlig New York, Chicago og Philadelphia ligger i den nye Verden, som kun var drømt om for 500 Aar siden, og som ingen drømte om den Tid, da Theben, Ninive og Babylon var vigtige Midtpunkter i Civilisationen. Ingen anden Nation end de Forenede Stater har mere end en af disse Storbyer, skriver New York "Independent" — de andre Byer er London, Paris, Berlin, Wien, Canton og Tokio.

Den nye Census vil muligens vise, at New York har ganske nær 4 Millioner Indbyggere. Dette er en Tilvæxt af over 100,000 om Aaret siden 1900. London har lidt over 4½ Million Indbyggere. Saaledes vil det, efter hvad man med Rimelighed kan forudse, ikke bli længe, inden New York er den største By i Verden.

I de senere Aar har rigtignok den Opfatning vundet Hævd, at den hurtige Væxt af store Byer i det 19de Aarhundrede ikke vil fortsætte i det 20de. De nye Fremskridt, som allerede er gjort, og som man kan vente sig herefter paa Elektricitetens Omraade, er visselig egnet til at gjøre Livet paa Landet og i Forstæderne mere komfortabelt og tiltrækkende end før. Elektriske Sporvogne og Telefonen vil i høi Grad øge de Afstande, som en Mand kan finde sig i at have mellem sit Hjem og sin Forretning i Byen. Elektricitet gjør det ogsaa mere muligt at drive Fabrikdrift paa forholdsvis isolerede Steder. Hvor meget alt dette vil have Indflydelse paa Storbyernes Væxt i Fremtiden, er ikke saa let at forudsige.

Tobaksrøgningens skadelige Virkninger.

Nikotin, som er det virksomme Element i Tobakken, er en stærk Gift, og den udøver en specifik Indflydelse paa Nervesystemet ved at stimulere dette til en unaturlig og overdreven Virksomhed, der tilsidst fører til Svækkelse eller endog Lamhed. Ved Hjælp af Sporer og Pisk kan man faa en Hest til at være meget livlig og rask i sine Bevægelser; men dersom man med disse Midler tvinger Dyret til Overanstrengelse, har det varig Skade tilfølge. Paa samme Maade forholder det sig med Brugen af Tobak, Opium eller andet lignende. Sløvhed, Svækkelse eller Tab af Aandsevnerne, indtrædende Blødhed i Hjernen, Lamhed, slet Fordøielse samt Hjerte-, Lever og Nyrelidelser er ikke sjelden de sørgelige Følger.

En bekjendt Læge var blevet en saadan Slave af Tobaksbrugen, at hans Hjerte tilsidst negtede at virke længer under dette Stimulants, og gjentagne Anfald af Afmagt gav ham tydelig tilkjende, at han maatte ophøre med dens Brug. En Dag faldt det ham ind at rense sin Pibe, som havde faaet en meget mørk Farve. Efter at have kogt den en Stund i Vand, lagde han Mærke til, at Vandet var blevet stærkt brunt. For at gjøre et Experiment, dryppede han en Draabe af Vædsken paa Næsen af en Kat, der kort efter døde af Giften. Og dog havde han selv i aarevis indført denne kraftige Gift i sin Organisme blot for midlertidig at tilfredsstille en unaturlig Trang.

Tobak i en hvilkensomhelst Form er overmaade skadelig for Børn og unge Personer. Det hindrer Ernæringen, hemmer Væxten og foraarsager alvorlige nervøse Forstyrrelser. En bekjendt Lærer sagde engang, at om man sammenfattede alle andre slette Vaner hos en Skolegut, vilde de tilsammen ikke kunne udrette mere ondt end Cigaretvanen alene. Han sagde, at han efter en Uges Forløb kunde sige, om en Gut havde begyndt at bruge Cigaretter. Istedetfor som tidligere at være elskværdig og oprigtig og have klare Tanker blev han irritabel, urimelig, sløv og glemsom, indtil han tilsidst blev saa forandret, at man ikke mere skulde tro, det var samme Gut.

Flere Gutter mister sin Helbred ved Brugen af Tobak end af nogen anden Aarsag. Nøiagtige Undersøgelser og Jagttagelser blandt Studenter viser, at de, som ikke røger, har store Fortrin, baade hvad angaar Vægt, Væxt, kraftige Lunger og Evne til at lære.

Selv paa voxne Personer er Tobakens Indvirkning paa Aandedrættet og Muskelkraften saa vel bekjendt, at Tobak er noget af det første, Trænere i Sport forbyder sine Elever. I mange Skoler er der strenge Regler mod Brugen af Tobak; i Tyskland er dens Brug af de unge forbudt ved Lov.

At Brugen af denne Gift er en blot og bar Vane, der ikke paa nogen Maade bidrager til at tilfredsstille Organismens naturlige Trang, fremgaar tydelig nok deraf, at ingen kan give nogensomhelst fysiologisk Grund, hvorfor man skulde begynde med den, og hvorfor man skulde fortsætte med den, ligesom heller ingen kan forklare, hvad Slags Fornøielse en daglig Brug deraf kan medføre. De Forstyrrelser i Organismen, som for et kort Tid opstaar under et Forsøg paa at aflægge den, viser netop, at der er en unaturlig Trang tilstede, som Brugeren selv har fremkaldt, og som kræver at blive tilfredsstillet af den samme Gift, der skabte den.

Vakkert gjort. 3die Kompani af Østerdalens Landstormbataljon opholdt sig under Grænsevagten i Lundesæter Kapelkirke i Brandval. Da Bataljonen brød op til Hjemtur, foreslog et af Mandskaberne, at man til Minde om Opholdet skulde skillinge sammen til et nyt Døbefad for Kirken. Tanken vandt alles Bifald, og der blev indsamlet ca. 100 Kroner. For denne Pengesum vil der nu bli indkjøbt et Døbefad, der blir forsynet med Inskription, Datum og Aarstal.

Fjerde Slegtled. Dr. Peter Fahrney & Sons Company, 112—118 South Hoyne Ave., Chicago, Ills., tilbereder en Medicin kjendt under Navnet Dr. Peter's Kuriko, der er bleven berømt som en Familiemedicin hele Verden over. Dette Præparat har gaaet i Arv fra Fader til Søn i fire paa hinanden følgende Slegtled. Dens Historie gaar tilbage til Revolutions Tiden. Den er sandsynligvis det ældste og mest yndede Lægemiddel, der findes.

Michelsens Trontale.

Den høitidelige Aabning af det nye norske Storthing fandt Sted den 12te Oktober. Høitideligheden aabnedes af en talrig Procession af civile og militære Autoriteter, hvoriblandt bemerkedes Departementsembedsmænd, Direktører, Medlemmer af Høiesteret og Byretten, Geistlige i Ornat, Collegium academicum og andre Professorer, Politimesteren, samtlige i Byen værende Generaler og Admiraler og et stort Antal andre høiere Officerer. Som Herolder fungerede Bureauchef Eger og Bureauchef Schiøtt. Som sædvanlig aabnedes Processionen af to Politifuldmægtige.

Som sædvanlig ved denne Høitidelighed var Præsidentstolen flyttet, og i dens Sted var Tronstolen reist under en Tronhimmel.

Fra Tronforhøiningens nederste Trin læste Statsminister Michelsen følgende Trontale:

"Hr. Præsident,

mine Herrer Repræsentanter! —

Det nu sammentrædende Storthing vil i første Række se sin Opmerksomhed henvendt paa Arbeidet for Reisningen og Konsolideringen af det nye Norge.

Som Norges Statsmagter den 7de Juni i Forholdenes Medfør og til Hævdelse af Norges grundlovmæssige Rettigheder besluttede Rigets Uafhængighed, saaledes vil Nationens Repræsentanter nu have at fuldbyrde Uafhængighedsverket ved for sin Del at vedtage de Beslutninger, dette forudsætter og nødvendiggjør.

Norge vil nu officielt indtræde i Rækken af de helt uafhængige Stater og ordne sin diplomatiske og konsulære Repræsentation i Udlandet.

I Overensstemmelse hermed vil Forslag til definitiv Ordning af Norges Udenrigsstyre, Diplomati og Konsulatvæsen blive Storthinget forelagt.

Men ogsaa indad foreligger store og vigtige Opgaver til Fremme af Landets aandelige og materielle Udvikling og dets nationale Arbeide.

Det nye Norge vil stille øgede Krav til vort Folks Fædrelandssind og Arbeidsevne. Den hele og fulde Uafhængighed forpligter til alle Sider. Opgaven maa være paa alle Omraader og med samlede Kræfter at optage og fortsætte det Arbeide, som giver ogsaa de smaa Folk Hæder og Rang blandt Nationerne.

Et Folks politiske Frihed er vistnok den nødvendige Forudsætning, den uopgivelige Betingelse for de store Fremskridtslinjer i dets nationale Liv. Men Folkets Fremskridt mod rigere Kultur og voxende Velstand, mod lysere og lykkeligere Kaar i de tusinde Hjem skabes først og fremst ved dets eget Arbeide. I størst mulig Udstrækning at støtte og styrke dette Arbeide vil nu som tidligere ligge Statsmagterne varmt paa Hjerte.

Vore vigtigste Næringsveie har i de sidste Aar virket under mindre gunstige Vilkaar.

Efter en Række daarlige Aar for store Landsdele har Landbruget i 1905 givet et godt, — for flere store Distrikters Vedkommende — endog meget godt Udbytte.

Aarets Skovdrift maa gjennemgaaende antages at have givet en Middels Afkastning.

Fiskerierne har været mindre tilfredsstillende. Skibsfarten har ogsaa iaar arbeidet under vanskelige Forhold.

Det almindelige Tryk paa Landets Handel og Industri har i mange Kredse været meget føleligt. Men vort Folks Modstandskraft og Tillid til sine Evner og sin Fremtid er paa alle Hold usvækket.

Af Forslag til nye Love, som vil blive Storthinget forelagt, kan her nævnes: Lov om Handelsnæring, Lov om Skattevæsenet. Revision af Odelsloven og af Udskiftningslovene, Lov om yderligere Salg af Prestegaardes Jordvei, Lov om ny Hærorganisation, ligesom de af den sidste store Valgreform nødvendiggjorte nye Valgkreds- og Mandtalslove allerede er Storthinget forelagte.

Den norske Regjering hilser Nationens Repræsentanter Velkommen til den store og ansvarsfulde Gjerning i tillidsfuld Samvirken med alle arbeidende og byggende Kræfter i vort Folk og erklærer herved Norges Riges 55de ordentlige Storthing aabnet."

Statsraad Arctander oplæste derefter Beretningen om Rigets Tilstand i Tiden fra Oktober 1904 til Oktober 1905. Man lagde Merke til, at Statsraaden med noget hævet Stemme gjengav følgende Afsnit af den ellers ikke meget interessante Beretning:

"Paa Grund af den ved Unionens Opløsning foranledigede Situation har Regjeringen derhos været nødsaget til extraordinært dels at tilbageholde efter endte Øvelser dels at indkalde forskjellige Afdelinger til Besætning paa Landets Fæstninger og til Beskyttelse af Landets Grænser m. v. Ligeledes har man maattet lade anskaffe flere Foraad af Rug og Havre, Beklædning, Udrustning og Ammunition samt enkelte andre Fornødenhedsgjenstande for Armeen."

Præsident Thorne udtalte derefter følgende:

"Mine Herrer Repræsentanter!

Vi begynder idag et nyt Storthing — et Storthing, som mere end noget tidligere maner os til at hæve vort Fædrelands kulturelle og materielle Stilling og derved vise, at bag 7de Juni-Beslutningen staar et enigt Folk, som er værdigt til den Frihed og fulde Selvstændighed, vi da opnaaede.

I et inderligt Ønske om, at saa vil ske, vil vi forene os i et: Gud bevare Fædrelandet!"

Dette Ønske istemtes af samtlige Repræsentanter.

Processionen og Regjeringen forlod derefter Salen efter at have hilset Storthingspræsidenten, og Høitideligheden var dermed forbi.

Londons Handel.

Man faar et lidet Indblik i Londons uhyre Forretningsliv, hvis man tager sig en Tur gjennem de store Varehuse ved Dokkene, skriver et Londonblad. Betragt bare nogle faa Tal. 36 Tusind Tons af The gaar gjennem disse Varehuse i Løbet af et eneste Aar. I Kjelderne langs de 28 Mil af Gange og Gjennemgange findes et Oplag af 100,000 Piber Vin af alle Sorter. En Pibe er 126 Gallons. 250,000 Tons af Uld til en Værdi af omtrent 100 Millioner Dollars indføres aarlig til London gjennem dens Havn, og i Varehusene er der bl. a. Iskjeldere med Rum for 864,000 Saufkrotte. Bare af Strudsfjære har der i disse Varehuse til sine Tider været et Oplag af 60,000 Pund, og hvert enkelt Aar haandterer Arbeiderne i disse mærkelige Oplagssteder Millioner af Fugleskind bare. Alle mulige Slags Varer findes i uhyre store Mængder i disse Havneboder — Sukker, Elfenben, Krydderier, Bark, Gummi, Metaller, Marmor og alle Slags Urter; Dadler, Kaffe, Kokosnødder, Husblas, Kul, Korn og Møbler; Trævarer og Trælast, Gulvtæpper, Smør, Ost, Fjærfræ og Æg. Ja, endog slige Ting som Muslingskal, Muskus, Rav og Bivox findes der store Oplag af! Og bare i et enkelt Rum findes der opimod 100,000 Pund Elfenben.

Men alt dette, som her er opregnet, udgjør bare en Del af, hvad findes paa Oplag i de umaadelig store Varehuse ved Dokkene i London. At mange Hoveder og Hænder maa være i Virksomhed baade sent og tidligt for at haandtere og holde Orden med de uhyre Masser Varer, som i Aarets Løb gaar ud og ind af Verdensstadens Havn, er det overflødigt at bemærke. Isandhed, Londons Handel og Vareomsætning i Løbet af et Aar er ingen ringe Ting. Det dreier sig om saa mange Millioner Dollars, at det næsten høres urimeligt ud.

Livsvendepunktet.

Intelligente Kvinder tager Forholdsregler.

Farer og Smerter i denne kritiske Periode kan un gaaes ved Brugen af Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound.

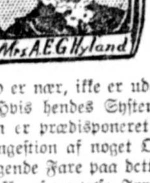

Hvor mange Kvinder tænker over, at den mest kritiske Periode i en Kvindes Eksistens er Livsforandringen, og at den Ængstelse, som Kvinder føler, naar denne Tid er nær, ikke er uden Grund?

Hvis hendes System er ødelagt, eller hun er prædisponeret for Apoplexi eller Kongestion af noget Organ, er der nærliggende Fare paa dette Tidspunkt, og en Række af nervøse Irritationer kan gjøre Livet til en Byrde.

I lige Maade er nu Kræft og Svulster mere tilbøielige til at danne sig og begynde deres ødelæggende Arbeide. Advarende Symptomer som Kvælningsfornemmelser, hede Anfald, Svimmelhed, Hovedpine, ubestemt Følelse af Frygt, Susen for Ørerne, Hjertebanken, Gnistren for Øinene, Uregelmæssigheder, Forstoppelser, vexlende Appetit, Svaghed, Urolighed og Svimmelhed lægges nøie Merke til af intelligente Kvinder, som nærmer sig den Periode i Livet, da Kvindens store Forandring kan ventes.

Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound er Verdens bedste Lægemiddel for Kvinder i denne Prøvelsens Tid, kan sikkert overvinde alle skrækindjagende Symptomer og fører sikkert frem til en sund og lykkelig Alderdom.

Lydia E. Pinkham,s Vegetable Compound fornyer og styrker den kvindelige Organisme og opbygger det svækkede System som ingen anden Medicin.

Mrs. A. E. G. Hyland af Chestertown, Md., siger i et Brev til Mrs. Pinkham:

Kjære Mrs. Pinkham:—
"Jeg har lidt af nedfaldende Underliv i aarevis og gjennemgik Livs orandringen. Mit Underliv var slemt svullent, jeg led meget af Ømhed, Svimmelhedsanfald, Hovedpine og var meget nervøs. Jeg skrev til Dem om Raad, begyndte Behandling som anvist med Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound og er nu glad ved at si e, at alle slemme Symptomer har forladt mig, og at jeg som en sund Kvinde er kommet sikkert gjennem Livsforandringen.

Kvinder indbydes til at skrive til Mrs. Pinkham om specielle Raad angaaende denne vigtige Periode. Det er frit og hjælper altid.

Den nye, elegante, høiarmede Symaskine

"Husvennen."

"Decorah-Posten" og "Ved Arnen" et Aar og denne Maskine (Bent Wood Cover) ... 18.00

Abonnenter, hvis Subskription endnu ikke er udløben, kan erholde Maskinen saameget billigere som Bladets Pris: $1.25.

"Husvennen", som findes afbildet her, er en moderne, høiarmet Maskine efter noget lignende Model som "New Home" Symaskinen, med Tilegnelse af alle dennes gode, og Udelukkelse af alle dens daarlige Egenskaber. Der er til Maskinens gode Egenskaber føiet mange nye Forbedringer, som nødvendigvis maa gjøre den til en Maskine af første Klasse.

En af de største Fordele, som er taget efter "New Home" Maskinen, er den, at den giver et Positive Feed, idet der ikke behøves nogen Fjær eller Spring for at faa Maskinen til at arbeide. En anden heldig Forbedring, som snart vil blive paaskjønnet af Enhver, som benytter Maskinen, er a feed, der er saaledes konstrueret, at den kan hæves og sænkes ved en simpel Indretning, uden at komme i Berørelse med the feed dog. Den gamle Maade at regulere denne Slags Maskine paa, ved Hjælp af Skruer, som fastholdt the feed dog til the feed bar, har altid medført Vanskeligheder, thi dersom det ikke blev foretaget med Nøiagtighed, vilde the feed dog enten ramme For- eller Bagsiden af Naalepladen, eller ogsaa vilde the feed blive ujævn.

Maskinen arbeider let og næsten lydløst. Naalebarren er rund, men Regulator-Leiet (adjustable bearings) pakket med Filt, hvilket giver mere end almindelig Slidbarhed, og hvorved Naalebarren bliver istand til i længere Tid at arbeide uden Olje uden at slides. Naar Skytilen gaar forbi Naalen og gjennem Løkken, er Overtraaden slap, hvilket gjør, at den aldrig kan brækkes. Maskinen træder sig selv baade øvre og nedre Traad, og arbeider automatisk, uden Hensyn til let eller svært Arbeide.

"Husvennen" bruger dobbelt Traad og laver lock stitch. Den øvre Traad føres lige fra Spolen, uden at trædes gjennem et eller flere Huller, før den naar Naaløiet. Skytilen træder sig selv; den kan trædes i Mørke og er let at forstaa. Naalen er selfsetting, og kan altsaa ikke sættes feilagtig.

Ved hvert Sting trækkes begge Traade fast sammen og lukkes i Midten af Tøiet, og Stingene gjøres derved fuldendt, fast og fuldstændig ens paa begge Sider af Tøiet. Maskinen er forsynet med løst Haandhjul, hvorved man ved

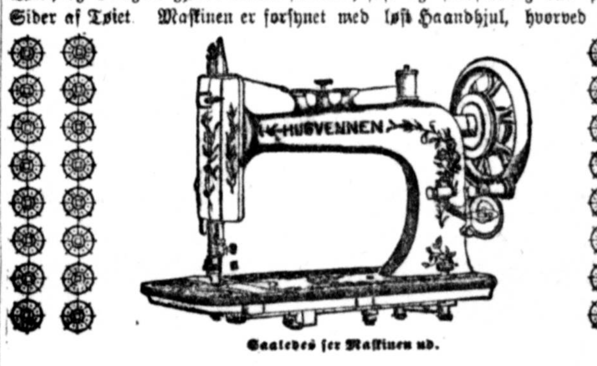

Saaledes ser Maskinen ud.

Hjælp af en Tommeskrue kan standse Maskineriet, medens Spolen fyldes. Den har høi Arm, som Tegningen viser, hvilke giver god Plads for Tøiets Haandtering, uden at give den et klumset Udseende. Den har dernæst en automatisk Spole-Binder (bobbin winder), der er saa sikker og paalidelig i sin Virken, at en daarlig vundet Spole vil være en Umulighed.

"Husvennen" ser godt ud, og er elegant saavel med Hensyn til Træarbeidet som til Maskindele. Maskinens Fodstykke er net, let haandterligt og i Besiddelse af enhv r kjendt Forbedring paa dette Omraade. Det anvendte Træ er af bedste Beskaffenhed og smukt forarbeidet. Lakeringen og Udsmykningen er første Rangs. Svinghjulet og alle de blanke Dele af Maskinen er smukt poleret og Nikkelplettet, hvorved de faar et net og smagfuldt Udseende. Desuden bruges Ball Bearing til Svinghjulet og paa begge Sider af Fodstykket, og Resultatet er, at naar man tar Beltet af Maskinen og sætter Svinghjulet igang, vil dette løbe rundt mere end tyve Gange, medens det paa andre Maskiner har tungt nok med at gaa tre Gange. Bordet er lavet af veltørret Træ, sammensat af syv forskjellige Lag, hvorved man har opnaaet større Styrke og forhindret at Træet kan slaa sig. Maskinens Fodstykke er forsynet med plated castors. Hærdede Staaltapper holder Drivhjulet og the treadle plate, hvilket gjør, at Maskinen arbeider meget lettere end ellers er Tilfældet. Den har allerseneste og bedste Attachments for almindelig og (fancy) Søm. En udførlig Instruktionsbog, trykt i det norske eller engelske Sprog medfølger hver Maskine.

Læg Mærke til nedenstaaende betydelig nedsatte Priser:

No. 4 —		5 Skuffer		$17.25
No. 5 —		7 Skuffer		18.00
No. 14 —	Drop Head.	5 Skuffer		20.00
No. 15 —	Drop Head.	7 Skuffer		21.00
No. 24 —	Drop Head.	5 Skuffer.	Swell Front	20.50
No. 25 —	Drop Head.	7 Skuffer.	Swell Front	21.50

Ovenfor nævnte Maskiner kan erholdes i Egetræ, Valnødtræ, [illegible] eller Mahogni til vedføiede Priser. I Mahogni er Prisen paa hver Maskine $1.50 høiere. Man kan ikke tænke sig en vakrere Bryllups- eller Jule-Present end No. 24 eller 25. Drop Head i Mahogni og Swell Front, Pris $22.00 og $23.00.

Nedenstaaende er Billede af No. 24 Drop Head, Swell Front, der koster $20.50. Med Swell Front menes, at Skufferne og Træværket er zirligt afrundet og tar sig ualmindelig godt ud.

I disse Priser er indbefattet

Decorah-Posten og Ved Arnen for et Aar samt Præmiebog.

Maskinen kan erholdes i Black Walnut eller Egetræ, høilig poleret, med Navnet "Husvennen" malet i vakre Guldbogstaver paa Siden af Laaget og paa Armen. Paa hver Ende af Maskinen, ved Foden, er en løs Plade, hvorpaa der staar DECORAH-POSTEN i nette Guldbogstaver.

Husvennen er i alle Dele en første Klasses Maskine, saa lig New Home Maskinen, som den kan blive, og gaar saa let, og saa lydløst, som nogen Symaskine i Markedet.

"Husvennen" garanteres for 10 Aar og vil gjøre følgende Tilbud:

Hvis ikke "Husvennen" i alle Dele er saaledes, som her averteret, saa kan Maskinen sendes tilbage, jeg vil tilbagebetale det fulde Beløb og Fragten begge Veie.

B. ANUNDSEN, Decorah, Iowa.